

Tézy na štátne skúšky pre dvojročný magisterský študijný program *učiteľstvo filozofie* – akademický rok 2019/2020

Tézy sú podkladom pre prípravu študenta na štátnu skúšku. Vymedzujú obsah a rozsah požadovaných vedomostí, ktorých inteligentné porozumenie má študent preukázať na skúške. Od študenta sa očakáva, že oblasť vymedzená tézou je zvládnutá prostredníctvom **kvalitnej znalosti príslušnej povinnej a primeranej znalosti odporúčanej literatúry**. Samotné tézy sú formulované tak, aby študentovi umožnili prezentovať svoje schopnosti analytického a syntetického uvažovania v kontexte viacerých absolvovaných predmetov.

Študent bude odpovedať vždy na jednu otázku (napr. 1.1 alebo 1.2, čiže z prvej otázky prvú tézu alebo z prvej otázky druhú tézu a pod.) z každého z troch okruhov (z každého okruhu si vyťahne jednu otázku). Okruhy sú **systematická filozofia, dejiny filozofie a didaktika filozofie**.

Systematická filozofia

1. Estetika 2

Téza č. 1: Pojmy a úloha teórie v estetike.

Povinná literatúra:

SIBLEY, F.: *Estetické pojmy*. In: *Umění, krása, šeredno. Texty z estetiky 20. století*. ed. V. Zuska. Praha : Karolinum, 2003, s. 23-48.

WEITZ, M.: *Role teorie v estetice*. In: *Umění, krása, šeredno. Texty z estetiky 20. století*. Praha : Karolinum, 2003, s. 77-88.

Odporúčaná literatúra:

Co je umění? Texty angloamerické estetiky 20. století. (eds. T. Kulka & D. Ciporanov) Praha : Pavel Mervart, 2010.

SCRUTON, R.: *Průvodce inteligentního člověka po moderní kultuře*. Praha : Academia, 2003. *Umění, krása, šeredno. Texty z estetiky 20. století*. ed. V. Zuska. Praha : Karolinum, 2003.

Téza č. 2: Problém definície umenia.

Povinná literatúra:

ZAHRÁDKA, P.: *Definice umění*. In: *Estetika na přelomu milénia. Vybrané problémy současné estetiky*. (ed. P. Zahrádka) Brno: Barrister & Principal, 2010, s. 15-38.

DICKIE, G.: *Co je umění? Institucionální analýza*. In: *Co je umění? Texty angloamerické estetiky 20. století*. (eds. T. Kulka & D. Ciporanov) Praha : Pavel Mervart, 2010, s. 113-132.

Odporúčaná literatúra:

Co je umění? Texty angloamerické estetiky 20. století. (eds. T. Kulka & D. Ciporanov) Praha : Pavel Mervart, 2010.

GOODMAN, N.: *Jazyky umění. Nástin teorie symbolů*. Praha : Academia, 2007.

GOODMAN, N.: *Způsoby světatvorby*. Bratislava : Archa, 1996.

2. Etika 2

Téza č. 1: Problém možnosti morálního poznania na pozadí sporu morálních kognitivistov a nonkognitivistov.

Povinná literatura:

MACINTYRE, A.: *Ztráta ctnosti*. Praha : OIKOYMENH, 2004, s. 16-35.

RICKEN, F.: *Obecná etika*. Praha : ISE, Česká křesťanská akademie, 1995, s. 27-33, 38-61.

Odporúčaná literatura:

ANZENBACHER, A.: *Úvod do etiky*. Praha : Zvon, 1994. s. 248-273.

KOLÁŘ, P., SVOBODA, V.: *Logika a etika. Úvod do metaetiky*. Praha : Filosofia, 1997, s. 15-107.

ODERBERG, S. D.: *Moral Theory. A Non-consequentialist Approach*. Oxford : Blackwell Publishers, 2000, s. 1-33.

Téza č. 2: Podoby normatívnej etiky: konzekvencializmus, deontológia a etika cnosti.

Povinná literatura:

HARE, R.M.: Utilitarismus, in: J. Kis, ed.: *Současná politická filosofie*. Praha : Oikoymenh, 1997, s. 123-142.

MACINTYRE, A.: *Ztráta ctnosti*. Praha : Oikoymenh, 2004, s. 213-237.

Odporúčaná literatura:

ANZENBACHER, A.: *Úvod do etiky*. Praha : Zvon, 1994. s. 129-143.

KUNA, M.: *Úvod do etiky cnosti*. Ružomberok: FF KU, 2010, s. 7-29.

MACINTYRE, A.: *Ztráta ctnosti*. Praha : OIKOYMENH, 2004, s. 51-80.

MURÁNSKY, M.: Kantova deontologická etika. In: A. Remišová (ed.): *Dejiny etiky v Európe a USA*. Bratislava: Kalligram 2008, 330-351.

3. Filozofia jazyka

Téza č. 1: Analytická filozofia ako filozofia obratu k jazyku a problematika logického atomizmu (B. Russell, L. Wittgenstein)

Povinná literatura:

RUSSELL, B.: *Filozofia logického atomizmu*. Bratislava: Kalligram, 2004, s. 11-148.

WITTGENSTEIN, L.: *Tractatus logico-philosophicus*. Praha : Oikoymenh, 1993, § 3 - 4, s. 25-85.

Odporúčaná literatura:

ZOUHAR, M.: „Logický atomizmus Bertranda Russella“, In: B. Russell: *Jazyk a poznanie. State a prednášky z rokov 1901 – 1924*. Bratislava: Kalligram, 2005, s. 9-56.

PEREGRIN, J.: *Logika ve filosofii, filosofie v logice*. Praha : Herrmann & synové, 1992.

Téza č. 2: Oxfordská filozofia prirodzeného jazyka (Ryle a určenie systematicky zavádzajúcich výrazov, Strawsonova koncepcia referencie, Austinova kategorizácia rečových aktov, Griceova analýza diskurzu)

Povinná literatúra:

RYLE, G.: „Systematicky zavádzajúce výrazy“, In: *Filozofia prirodzeného jazyka*. Bratislava: Archa, 1992, s. 35-54.

AUSTIN, J. L.: „Teória rečových aktov (VIII. prednáška)“, In: *Filozofia prirodzeného jazyka*. Bratislava: Archa, 1992, s. 118-125.

Odporúčaná literatúra:

ORAVCOVÁ, M.: „Od metafyziky k filozofii jazyka“, In: *Filozofia prirodzeného jazyka*. Bratislava: Archa, 1992, s. 7-32.

Didaktika filozofie

Študent v tejto časti predstaví didaktickú prípravu na jednu modelovú tému. Tému si vytiahne z týchto okruhov téz na štátne skúšky: **1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2**. Úlohou študenta bude predstaviť metódy, ktoré by pri vyučovaní danej témy použil tak, aby dosiahol stanovené ciele. Ďalej študent predstaví kľúčové časti, z ktorej sa daná téma skladá a čo by v nej predstavil ako najpodstatnejšie body. Vzhľadom ku konkrétnej téme predstaví základné časti predstavovanej vyučovacej hodiny.